

REFERAT Bornholms Ældreråd 2018-2021 d. 23-06-2020

Mødedato Tirsdag d. 23. juni 2020 kl. 00:00

Mødested mødelokale 3, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm.....	5
Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed.....	7
Orientering fra den koordinerende gruppe.....	9
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	11
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	13
Folkesundhedsstrategi for Bornholm.....	15
BAT helårskøreplan.....	19
Gensidig orientering.....	24
Eventuelt.....	26
Orientering til pressen.....	28

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældrerråd	23-06-2020	1	

Fraværende

Afbud fra Lisbeth Riemann.

Bemærkninger til dagsordenen

Ældrechef Birgit Mortensen deltager under punkt 9.

Hjemmeplejeleder Annette Larsen deltager under punkt 9.

Hjemmeplejeleder Charlotte Lind deltager under punkt 9.

Punkt 2: Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

Bilag

Referat fra møde 10.6.2020

Åbent punkt

2 Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	2	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Møde i undergruppen den 10. juni 2020, referat er udsendt til Ældrerådet.

Der har været holdt møde med BOFA, hvor der blev orienteret om tidsplanen for den nye affaldshåndtering. Affaldshåndteringen skal i et 10 - årigt EU-udbud. BOFA er interesseret i at indgå et samarbejde med Ældrerådet og der planlægges afholdt fælles informationsmøder. Gruppen har fokus på planer om nye boliger på det gamle Amtsgymnasium, afventer lokalplan. Gruppen skal til møde med Ystad Havn d. 24. september 2020.

Punkt 3: Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

Bilag

Rferat fra møde 8.6.2020

Åbent punkt

3 Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	3	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Møde i undergruppen den 8. juni 2020, referat udsendt til Ældrerådet.

Der er udarbejdet spørgsmål til dagens møde med Ældrechef og hjemmeplejelederne.

Der blev orienteret om diverse henvendelser vedr. besøg på plejecentrene.

Punkt 4: Orientering fra den koordinerende gruppe

Bilag

Referat af møde 11.6.2020

Åbent punkt

4 Orientering fra den koordinerende gruppe

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	4	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Møde i den koordinerende gruppe den 11. juni 2020, referat udsendt til Ældrerådet.
Der planlægges foretræde af sygehusdirektøren i efteråret 2020, angående samordningsudvalget.

Punkt 5: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Åbent punkt

5 Orientering fra Trafikkontaktrådet

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	5	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Møde den 25. juni 2020.

Punkt 6: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Åbent punkt

6 Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	6	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Orienteringer fra Danske Ældreråd er videresendt til Ældrerådets medlemmer, ellers intet nyt.

Punkt 7: Folkesundhedsstrategi for Bornholm

Bilag

Konkrete eksempler på indsatser der understøtter 'Folkesundhedspolitikken for Bornholm'

Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2020

Åbent punkt

7 Folkesundhedsstrategi for Bornholm

29.09.00P22-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	02-03-2020	2	
Kommunalbestyrelsen	28-05-2020	8	
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Folkesundhedspolitikken for Bornholm blev godkendt i Kommunalbestyrelsen den 19. september 2019.

Kommunalbestyrelsen skal godkende at udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm sendes til kommentering i øvrige fagudvalg og i høring i Handicapråd og Ældreråd, inden et endeligt og tilrettet udkast til Folkesundhedsstrategi godkendes i kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- a) udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm sendes til kommentering i øvrige fagudvalg
- b) udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm sendes i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 2. marts 2020:
Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. maj 2020:
Godkendt, idet det tillige sendes til høring i Integrationsrådet og Udsatterådet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udkastet til Folkesundheds*strategi* for Bornholm er den første strategi, som med udgangspunkt i Folkesundhedspolitik for Bornholm beskriver kommunens strategiske prioriteringer for at forbedre bornholmernes sundhed frem til 2023.

Folkesundhedspolitikken udgør den overordnede ramme for tiltag, der skal skabe bedre levevilkår, give længere liv og flere gode leveår samt modarbejde social ulighed i sundhed for os bornholmere. Politikken har fokus på, at sundhed handler om at trives - både fysisk, social og mentalt. På at sundhed er noget, vi løfter i fællesskab, samt på at sundhed afhænger af mange forhold.

Folkesundhedsstrategi for Bornholm

Folkesundheds*strategien* er mere konkret end politikken og indeholder en beskrivelse af:

- 9 større, tværgående indsatser, som Kommunalbestyrelsen og de politiske fagudvalg har valgt at prioritere højt i denne første strategiperiode:
  - Mental Sundhed – et fokusområde for alle dele af kommunen
  - Overvægt – med fokus på små børn og familier
  - Ensomhed blandt ældre
  - Tidlig indsats – med fokus på de små børn
  - Røgfri skoletid
  - Brug Bornholm - et tværgående samarbejde i BRK for at understøtte Folkesundhedspolitikken
  - Fælles aktivitetsdag – med fokus på både fysisk, social og mental trivsel
  - Sundhed og trivsel i BRK som arbejdsplads
  - Områdefornyelse - sunde rammer for livet i lokalsamfundet
- Hvordan kommunen vil arbejde med social ulighed i sundhed
- Hvordan kommunen vil samarbejde med eksterne aktører om bornholmernes sundhed
- Hvordan kommunens forskellige centre vil bidrage til at løfte målene i Folkesundhedspolitikken.
- Hvordan der følges op på strategien.

Folkesundheds*strategien* er dynamisk, og fremhæver nogle af de områder og indsatser, vi på nuværende tidspunkt ved, at der vil blive arbejdet med i denne strategiperiode.

Derudover udarbejdes der internt i de enkelte centre i kommunen handleplaner, der årligt vil blive justeret/suppleret.

Opfølgning

Center for Sundhed og Forebyggelse udarbejder årligt en status på arbejdet med Folkesundheds*strategien* til de politiske fagudvalg med fokus på:

- de større tværgående indsatser
- centrenes arbejde med indsatser/initiativer i forhold til folkesundhedsstrategien
- evt. nye større indsatser og initiativer

I forbindelse med udarbejdelse af Folkesundhedsstrategien har flere af kommunens centre igangsat et arbejde med at skabe overblik over indsatser i kommunen, der på forskellig vis understøtter Folkesundhedspolitikken for Bornholm. Oversigten er ikke udtømmende, men bi-

drager til en forståelse af, at der er mange tilgange til at forbedre folkesundheden på Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Til høring i Bornholms Ældreråd:

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Høringssvar: Folkesundhedsstrategi for Bornholm.

Ambitiøs og flot strategi, som vi glæder os til at følge op på.

Vi ser frem til, at modtage den årlige evaluering.

Vi bemærker os med særlig interesse, at man satser på, at have 5 pædagoger på plejecentrene.

Punkt 8: BAT helårskøreplan

Bilag

NatBus1

NatBus2

Rute 1 Vinter2020-2021

Rute 2 Vinter2020-2021

Rute 3 Vinter2020-2021

Rute 4 Vinter2020-2021

Rute 5 Vinter2020-2021

Rute 6 Vinter2020-2021

Rute 7 Vinter2020-2021

Rute 8 Vinter2020-2021

Åbent punkt

8 BAT helårskøreplan

13.05.00A00-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	8	

Hvem beslutter

Natur- og miljøudvalget beslutter

Resumé

De seneste år er der kommet flere ændringer til den nuværende køreplan bl.a. på grund af flytning af dele af Campus samt flere besparelser på ruterne i køreplanen. Dette har gjort, at den eksisterende køreplan ikke er så konkret og præcis i praksis som ønsket. Hvilket har den betydning, at både kunder og chauffører har svært ved, at forstå den nuværende køreplan. Ligeledes er det blevet vanskeligt, at sende data til rejseplanen i dens nuværende form. Derfor finder BAT, at en revision af køreplanen er nødvendig.

BAT foreslår, derfor en ny helårskøreplan og efter et nyt køreplanskoncept, hvor der køres efter en grundplan og ekstra på skoledage. Busserne vil ligeledes primært køre frem og tilbage på de fleste ruter, i stedet for som i den nuværende køreplan, hvor der rutemæssigt primært køres i ring.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Udvalget drøfter og sender helårskøreplanen til høring i BATs brugerråd og Bornholms Ældreråd. Natur- og Miljøudvalget vil behandle punktet igen ved et ekstraordinært møde den 25. juni 2020.

Natur- og Miljøudvalget den 2. juni 2020:

Godkendt. Helårskøreplanen sendes ligeledes til høring i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Efter udflytning af Gymnasiet og øget aktivitet på Campus kræver det, at BATs busser kører ad Borgmester Nielsens Vej på alle afgang. Det betyder, at den nuværende køreplan bliver for "stram". Der mangler ca. 10 minutter på hver omgang, hvilket betyder uforholdsmæssig meget spildtid, idet bussen kommer for sent ind til, at kunne køre igen på næste tur. Det betyder brug af flere busser og flere chaufførtimer.

I forbindelse med flere sparetiltag, har BAT taget køreplantimer ud, kortet ruter af og lavet korrespondance på flere ruter. Dette gør, at eksisterende køreplan er blevet uigennemskuelig især på rute 6 og 9, men også på 2 og 10.

Det betyder i praksis, at kunder og chauffører har svært ved at forstå de nuværende køreplaner. Samtidig er det næsten umuligt, at sende data til rejseplanen, da køreplanen ikke er konkret og præcis. Derfor er en revision af køreplanen nu nødvendig.

BAT foreslår derfor en ny helårskøreplan, hvor der køres efter en grundplan og ekstra på skoledage.

Ny helårskøreplan:

For at få en mere optimal drift foreslås at ruterne 1-6 laves, så de kører frem og tilbage og rute 7 kører Nexø-Sandvig-Rønne hele året.

I sommerhalvåret, hvor behovet er for kørsel i sommerhusområderne og til Brændegårdshaven kører rute 8, Rønne-Arnager-Åkirkeby-Boderne-Sømarken-Dueodde-Nexø-Brændegårdshaven-Svaneke og retur.

Betjeningen bliver den samme som i dag, men hver enkelt rute kan "leve sit eget liv" og ikke være afhængig af korrespondance med andre ruter. Dette gør, at der kan laves vagtplaner der er optimale ift. regler om arbejdstid, pauser etc.

- Rute 1: Rønne – Hasle – Rutsker – Olsker – Allinge – Sandvig / og retur
- Rute 2: Rønne – Nyker – Klemensker – Rø – Tejn – Allinge – Sandvig / og retur
- Rute 3: Rønne – Vestermarie – Almindingen – Østermarie – Østerlars – Gudhjem / og retur.
- Rute 4: Rønne – Årsballe – Østerlars – Østermarie – Svaneke / og retur
- Rute 5: Rønne – Lufthavnen – Nylars – Lobbæk – Åkirkeby – Pedersker – Snogebæk – Balka – Nexø / og retur.
- Rute 6: Rønne – Vestermarie – Åkirkeby – Bodilsker – Nexø / og retur.
- Rute 7: Nexø – Årsdale – Svaneke – Listed – Gudhjem – Helligdommen – Tejn – Allinge – Sandvig – Vang – Hasle – Klemensker – Nyker – Rønne. Køres i begge retninger.
- Rute 8: Rønne – Arnager – Åkirkeby – Boderne – Sømarken – Dueodde – Snogebæk – Nexø – Brændegårdshaven – Svaneke / og retur. Køres primo maj til september i turistsæsonen.
- Rute 1N: Natbus Rønne-Muleby-Nyker v. Lindevej-Klemensker-Rutsker- Alleing-Sandvig-Tejn-Helligdommen-Østerlars-Østermarie-Almindningen-Knudsker-Rønne (som i nuværende køreplan)
- Rute 2N: Natbus Rønne-Vestermarie-Nylars-Lobbæk-Åkirkeby-Pedersker-Snogebæk-Balka-Nexø-Arsdale-Svaneke-Listed-Østermarie-Østerlars-Aarsballe-Knudsker-Rønne (som i nuværende køreplan)

Natbusser kører 00:05 natten efter søn-torsdag. 02:05 Natten efter fredag og lørdag.

Køreplanen er tilrettet skolernes ringetider og færgeankomst / afgang.

På rute 4 køres der igennem fra Østermarie – Svaneke til Nexø på to afgang, hverdage om morgenen.

På rute 5 køres der igennem fra Nexø – Aarsdale – til Svaneke på to omgange, hverdage om morgenen. Dette for at skoleelever fra Østermarie til hhv. Svaneke friskole og Paradisbakkeskolen ikke skal skifte bus.

Ved at tilpasse afgangstider på rute 6 så der køres hver halve time, vil Åkirkeby og Nexø blive betjent hver halve time i dagtimerne på hverdage.

Ved at tilpasse afgangstider på rute 1, 2 og 7, vil Allinge og Sandvig blive betjent hver halve time i dagtimerne på hverdage.

Rute 9: Åkirkeby – Koldekildehus – Østermarie – Østerlars – Gudhjem bliver til en skolebus, der kun køre på skoledage.

Rute 10 er lagt sammen med rute 7.

Ved udarbejdelse af vognløbsplaner bliver det lavet så f.eks. en rute 5 eller 6 fra Rønne til Nexø, efter 5 minutters ophold i Nexø bliver til en rute 7 over Nordlandet til Rønne. Det samme gælder for en rute 7 fra Rønne over Nordlandet til Nexø, bliver efter 5 minutters

ophold i Nexø til en rute 5 eller 6 mod Rønne. Dette betyder at man kan køre fra f.eks. Allinge til Pedersker uden at skifte bus. Der er samtidig mulighed for at en rute 5 kan vende i Nexø og returnerer til Rønne, hvis vi vælger at rute 7 ikke skal køre på bestemte afgange.

Ved at indføre en helårskøreplan, vil der være en besparelse ift. at trykke og husstandsomdele køreplaner to gange årligt, samt at ændre skilte på standere og i buskure to gange årligt. Der vil være besparelser i driften, da der ikke skal laves nye vagtplaner to gange årligt. Desuden forventes der en besparelse på 2-3 årsværk, ved reviderede vagtplaner, tilpasset ny helårskøreplan.

Ved udflytning til Titan, med 2/3 af busserne vil BAT kunne indarbejde depotstart og pauser i køreplanen, så tomkørsel begrænses.

Der tages forbehold for mindre justeringer ift. afgangstider.

Udkast til ny køreplan er vedhæftet som bilag til sagen.

Økonomiske konsekvenser

Besparelse på trykning og husstandsomdeling af køreplaner kr. 60.000 / årligt

Besparelse på opsætning af køreplaner kr. 50.000 /årligt

Besparelse på 2-3 årsværk, ved reviderede vagtplaner, tilpasset ny helårskøreplan. Et årsværk er ca. 400.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling

Til høring i Bornholms Ældreråd:

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Høringssvar:

Bornholms Ældreråd kan anbefale forslaget til ny helårskøreplan for BAT.

Vi mener, at de nye rutenumre bliver betydelig lettere at finde rundt i, end de nuværende dobbeltruter - både for ældre, men også for vores turister.

Den nye køreplan bør dog suppleres med en ny FlexBus-ordning, som kan benyttes af kunderne, når rutenettet ikke passer til deres kørselsbehov, fx i yderområderne og på ydertidspunkterne. De nye små busser kan benyttes til denne bestiller-ordning, hvor kunderne bestiller turen fx mindst fire timer i forvejen. En sådan FlexBus-ordning vil være til stor hjælp for både ældre og dårligt gående personer.

Derudover ønsker Bornholms ældreråd, at rute 8 kører fra påskeugen til og med uge 42. Bornholm har et stort ønske om en forlænget turistsæson, derfor bør denne rute ikke lukke allerede i slutningen af august.

Punkt 9: Gensidig orientering

Åbent punkt

9 Gensidig orientering

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	9	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Der er indkaldt til møde den 30. juni 2020 i følgegruppen for analyse af ældreområdet.

Repræsentantskabsmøde for Rønne Svømmehal den 24. juni 2020.

Gudhjem Svømmehal har modtaget fondsmidler til et varmtvandsbassin.

Ældrerådet havde diverse spørgsmål til ældrechef og hjemmeplejelederne, der blev givet svar på disse spørgsmål.

Punkt 10: Eventuell

Åbent punkt

10 Eventuelt

27.15.00P35-0007

Behandling

Bornholms Ældreråd

Mødedato

23-06-2020

Åbent punkt

10

Lukket punkt

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:

Intet.

Punkt 11: Orientering til pressen

Åbent punkt

11 Orientering til pressen

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	23-06-2020	11	

Bornholms Ældreråd, den 23. juni 2020:
Formanden orienterer pressen.